

אמונת חיים

גליון שבועי לתורה וחסידות שע"י מוסדות קראלי בארה"ק

גליון כ (תט) ♦ שנה ט

שב"ק פ' תצוה ♦ י אדר א' ה'תשפב

דברי אלוקים חיים מרוך רבינו הגה"ק זיע"א

ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלות נר תמיד (כה ב)

וכתב הבעל הטורים שמה שלא הזכיר שם משה בזה הפרשה, הטעם הוא משום שאמר מחני נא מספרך אשר כתבת (להלן לב, לב) וקללת חכם אפילו על תנאי באה, וכמו שמובא במסכת מכות (דף יא) ונתקיים בזה שלא הזכירו בפרשה זו, מה שאין כן בכל החומש, שמשעה שנולד משה אין ספר שלא הזכיר שמו של משה חוץ בפרשיות שבמשנה תורה שיש שלא הזכיר שמו של משה, וזה גם מובא בזוהר הק' שבפרשת פנחס, וגם הרבינו בח"י מביאו בשם המדרש שקללת חכם אפילו על תנאי היא באה, מנלן ממה שאמר מחני, ואע"פ שנתכפר להם עון העגל, מ"מ נמחה שמו של משה רבינו מפרשה ואתה תצוה שלא הזכיר שם שמו כלל עכ"ל.

והמפרשים הוקשו להבין דהלא הפרשה שאמר משה "מחני" הוא בפרשת כי תשא, ומדוע שמו לא מופיע דוקא בפרשת תצוה שהוא הפרשה שלפני פרשת כי תשא, ומתמצים שהיתה הגזירה שלא יזכר שמו של משה בפרשה שלימה, ולכן היתה קשה לפני הקב"ה כביכול ולכן עכבה זאת בכל הפרשיות שבתורה, עד שחזרו לפרשה האחרונה שלפני פרשת כי תשא שבה אמר משה "מחני", ולכן רק אז בפרשה תצוה שהיא הפרשה שלפני כי תשא ואז נתקיימה הגזירה זו בפרשת תצוה, שלא יזכר שמו ולפי זה מובן למה דווקא בפרשת תצוה לא הזכיר שמו של משה.

והנה החיד"א כתב בספרו חומת-אנך שידוע שיש נג פרשיות בתורה וקשה דהלא יש נד פרשיות, ותיירץ שפרשת תצוה נחשבת כאילו הוא מחוברת לפרשת תרומה, משום שפרשת תצוה לא הזכיר שמו של משה, ולכן אינה נחשבת לפרשה בפני עצמה, אלא שהוא נקראת פרשת תרומה תצוה עכ"ל.

והנה הרה"ק ממונקאטש בספרו דברי תורה (חלק ח' אות לה) כתב טעם למה לא הזכיר שמו של משה דוקא בפרשת תצוה, כי בפרשת תצוה חל לעולם יום ז' באדר יום פטירת משה רבינו (ואף בשנת העיבור חל פרשה זו של תצוה בשבוע שחל בו ז' אדר הראשון, וכבר כתב השאלת יעב"ץ שהעיקר הוא ז' אדר הראשון) ועל כן לא הזכיר שמו של משה רבינו בפרשה זו, וכן מובא מכמה צדיקים שבספריהם לא נמצא דברי תורה בפרשה שבו חל יום פטירתם ויומא דהילולא.

ולענין עצם הדבר שלא הזכיר משה בפרשה זו שנראה שזה כאילו קיבל עונש על שאמר "מחני נא מספרך" לכאורה אינו מובן כי משה רבינו הלא אמר זאת לטובת ישראל ומסר נפשו עליהם כרועה נאמן ולזה למה יגיע לו כזאת שלא יזכר שמו בפרשה שלימה, ואולי יש לומר על דרך מה שמביא האור החיים הק' בפרשה ש-תצוה הוא לשון "צוותא" שמשא רבינו נעשה צוותא חדא לישראל וליוו ליאיש ישראל הנכבדים וכתב בשם התיקוני זוהר שכל תלמיד חכם יש לו ניצוץ מנשמת משה רבינו ולזה רבותינו ז"ל היו קוראים זה לזה משה כדאיאת במסכת (שבת

דף קא) כי הוא זה המדבר בבחינת נפש הלומדת תורה והוא מה שאמרו ואתה תצווה על דרך שאמר דוד המלך בספר התהילים "כי מלאכיו יצוה לך" וכתב עוד כי אין חשיבות אלא באמצעות עסק התורה ובחר ה' לרמוז רמז זה במצות שמן כי הוא בבחינת התורה שהוא אור העולם ע"כ, ולפי דבריו הק' אפשר לומר שאין זה ח"ו עונש אלא אדרבה שלפי שמסר נפשו משה רבינו על עם ה' הק' ולכן זכה משה רבינו שיהיה הניצוץ נשמתו בכל תלמיד חכם זה שזכר למשה וזה שכרו המושלם.

דברות קודש מרוך רבינו עט"ר שליט"א

בימים אלו ניכרת ב"ה התעוררות להתחזק בקדושה וטהרה ובפרט לשמירה עילאה מפגעי הטכנולוגיה למיניהן.

ומי אנוכי הקטן שהתריע בנושא דידן, אלא בפרשתנו תמהים המפרשים מדוע לא הזכיר משה רבינו ע"ה בפרשתנו, דהרי משעה שנולד משה אין ספר שלא הזכיר בו.

ואפ"ל שאם היו כותבים גם בפרשה זו את שמו של משה, היו אומרים שכל הדברים המוזכרים בתורה בכלל ובפרשה זו בפרט, קשורים אך ורק למשה שבכל דור ודור, דהיינו גדולי מנהיגי הדור, ואינו קשור אלי ולפשוטי העם כלל וכלל.

ע"כ לא הזכיר בפרשה את שמו של משה אלא "ואתה" לומר לך "ואתה" כן מדברים אף אליך ואל תתחמק מזה.

מעשה היה באשה אחת שהתחננה עם חתן חשוב, ולאחר תקופה קצרה התמכר באופן חמור לפגעי הטכנולוגיה, ד' ישמרנו ואת צאצאנו וצאצאי עמך בית ישראל, עד שהגיעו מים עד נפש והחתן אמר לכלתו: אני אבין מאד אם תרצי לסיים את חיי הנישואין המשותפים ולהתחיל חיים מחדש. והיא השיבה לו: אם אתה מוכן להשתנות נוכל להמשיך הלאה, אך הוא השיב שהוא כבר לא יכול כיון שהוא מכור לזה מאד.

אולם היא חשבה שאולי התגלגל מן השמים שזה קרה לבעל שלה, ובידה הדבר, ועל כן אמרה לו שהיא רוצה לחשוב על זה עוד. היא התחילה להתפלל שלש תפילות ארוכות ביום ועם הרבה דמעות, ואחרי שנתיים בעלה נהפך לאברך שלומד ארבעה סדרים ליום. והיה לפלא איך מכוח התפילה יצא בעלה מאפילה לאור גדול.

רואים אנו שבידינו הדבר ואין כוחינו אלא בפה וראשית כל עלינו להעטיר ולהתחנן להשי"ת שימנע את המגיפה הטכנולוגית מנחלתנו ויקרע את רוע הגזירה שזוממים מרשיעי הברית ע"י הכלים המשחיתים למיניהן וגם את כבשת הרש של גדרים וסייגים באמצעות קומות כשרות רוצים הם לפרוץ ולכלות היל"ת.

ואתה תצוה את בני ישראל (כה, ב)

הפרשה מתחילה ואתה עם ו' שידוע מוסיף על הראשונים עפ"ז אפ"ל שבא לומר שהכל מה שלמדנו בפרשה הקודמת תלויה בצדיק שבכל דור ודור שיאחד בצוותא חדא

כן אפ"ל שבפרשתנו בא לומר גם לראש ומנהיג בישראל שלא יהיה עניו, מי אני ומה אני שאוכל לומר ולצוות לבני ישראל.

וכן שלא יסתתר ויתלה את פעולותיו והוראותיו באחרים, אלא ואתה שיקח אחריות ובגאווה דקדושה יצווה לבני ישראל ויאחד אותם תחתיו, כפי שמפרשים ש-תצוה אותיות "צוותא"

ויקחו אליך שמין זית זך

וכן אומר בהמשך הפסוק ויקחו אליך, שהעבודה להשי"ת יעבור דרך הצדיק, שיהיה "זך" ללא שום פניות, "כתית למאור" בשביל זה צריך לכתת עצמו זעך האס ארבעטין כן ניתן לומר כתית לשון לכתת, יכתת רגליו בין בתי ישראל להביא את תרומתם לפני השם, מהשמן הזה, יהיה נר תמיד בבתי המדרשות והיכלי התורה.

יה"ר שנחזק ושנתחזק בצוותא חדא, בהתקשרות לצדיקים ולהרים נדבת ליבנו באופן זך וכתית למאור ונזכה לגאולה השלימה מתוך רחמים וחסדים מגולים אכ"י.

כניני חיים

ואתה תצוה את בני ישראל וגו' (כז, כ).

תצוה הוא מלשון צוותא, תחבר עצמך אל בני ישראל ויקחו אליך שיתקשרו הם עמך, כי משה רבינו ע"ה הוא בחינת הדעת של ישראל ועל ידי שיתקשרו עמו יבואו גם הם לבחינת דעת להתקשר עם אביהם שבשמים.

(צמח צדיק - וז"ניץ)

ואתה תצוה את בני ישראל (כז, כ).

הנה לפעמים האדם מונע עצמו מללמוד עם הקטנים ממנו, שמדמה בדעתו שבאם יעסוק בתורה לבדו יתחכם יותר ויותר ובאמת לא כן הוא, כמאמר ח"ל (אבות פא, טו) ומתלמידי יותר מכולם, ולזה רומזת התורה הק' באמרו ואתה תצוה את בני ישראל הקטנים ממך, ולא תאמר שעל ידי זה לא תתחכם בתורה כל כך, כי אדרבה ויקחו אליך שמן זית זך, ותעלה למעלה למעלה בתורה ועבודה, זהו ההעלות נר תמיד, ר"ל תוכל להעלות את נשמתך הנק', נר תמיד למעלה למעלה ממדריגה למדריגה

(אמרי יוסף)

לב הכרשה

ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור ההעלות נר תמיד

מובא בספר "שיח השדה" (לנכד המהרש"א) שתצוה מלשון צוותא והתפקיד של משה רבנו זה לאחד את בני ישראל בשביל "ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור ומסביר שם כמו ששמן אם אחד רוצה להדליק אותו הוא לבד לא ידלק אלא צריך פתילה ואז הפתילה מושכת את השמן ומשה רבינו היה כעין פתילה של עמ"י שמאחדם בבחי' שמן ואז הם נמשכים לפתילה (וכן כן צדיק וצדיק שמושך ומקרב את עמ"י אליו ואז ההעלות נר תמיד שזה הקב"ה וכמו שכתוב "נר ה' נשמת אדם ולהאיר זה תפקיד של כל מנהיג בעמ"י לאחד את העם היות וברגע שהעם מפולג א"א להעפיל על העם את אור ה' וכשבנ"י מאוחדים אז הם יכולים להיות בבחי' שמן והמנהיג יכול להיות בחי' הפתילה להאיר את בני ישראל בתומ"צ וכמו למשל שאדם נמצא בחושך הוא לא רואה כלום אבל כשיש לו אור הוא רואה ולא נתקל בדברים ומי עושה את האור הזה המנהיג שמאיר לאדם וכמו כן בגשמיות יש חושך ויכול להתקל בהרבה דברים אך כשנדבק ברוחניות יש לו אור והוא יכול להשמר וכדי שיהיה את האור הזה לא מספיק אדם בודד אלא צריך להיות מאוחד עם כל כלל ישראל (וכמו מרן הרב עובדיה זצ"ל שאצלו היתה אהבה לכל יהודי ויהודי והיה מאחד את כולם וחינו ב"ה שגם היום בזורנו יש את מרן האדמו"ר שליט"א מקראלי שדואג להמוני העם בעצה ותושיה ובכל עזרה ובקשה במטרה לאחד את כל כלל ישראל מכל המגזרים ובכך לגרום לקירוב הגאולה)

ובס"ד עלה בידי עוד פי' נפלא "תצוה" ר"ת צעקת הדל תקשיב ותושיע ואפשר לפרש שאדם כשהוא לבד דנים אותו לפי מה שהוא אבל כשהוא מאוחד עם כלל ישראל אז אפי' בצעקת הדל (כשאינו לו מעש"ט והוא דל במצוות) כשהוא נכלל בעמ"י תקשיב ותושיע כי הוא ביחד עם כולם

יה"ר שנזכה להתקרב לאור הצדיקים ונכלל בעמ"י והאל במרומים ישמע ויאזין לתפילותינו

באהבה גדולה הרב מאיר סויסה הי"ו

ביאורי חיים

הדלקת נר שבת בשמן זית

בפרשתנו פרשת תצוה (שמות כ"ח, כ') כתוב: **ויקחו אליך שמן זית זך**. הסתפקתי, מה עדיף טפי להדלקת נר שבת כשיש לו מעט שמן זית שיספיק לו רק לזמן הסעודה בליל שבת, ויהיה אור צלול (עיין שבת דף כ"ג ע"א) בשעת הסעודה, או יותר טוב להדליק בשאר שמנים שאין אורם צלול כל כך, אמנם יהיה דלוק יותר זמן, ?

א) מרן הגאון רבי **חיים קנייבסקי** שליט"א, כתב לי וז"ל, כרצונו. עכ"ל. (ב) הגאון רבי אביגדור הלוי נבנצל שליט"א, רבה של העיר העתיקה בירושלים, כתב לי וז"ל, תלוי אם חושב להישאר עוד אחרי הסעודה והאור דרוש לו, או לא. עכ"ל.

ג) הג"ר יאיר חדד שליט"א, מח"ס שו"ת "דבריר יאיר", כתב לי וז"ל, הנה בשבת (כג.) איתא א"ר יהושע בן לוי כל השמנים כולם יפים לנר, ושמן זית מצוה מן המובחר. אמר אב"י מריש הוה מהדר מר אמשחא דשומשמי, אמר, האי משך נהוריה טפי, כיון דשמע לה להא דרבי יהושע בן לוי, מהדר אמשחא דזיתא, אמר, האי צליל נהוריה טפי, ע"כ. ופירש"י משוך נהוריה, אינו ממחרת לכלות כשמן זית, צליל נהוריה, צלול ומאיר. ע"כ. וכתבו התוס' (ד"ה מריש) נראה דאנר חנוכה קאי, ומשום טעמא דמסיק דנפיש נהוריה טפי, אבל לנר שבת פשיטא דשמן זית מצוה מן המובחר לפי שנמשך אחר הפתילה טפי מכולהו כדמוכח במתניתין דכולהו מודו ביה דמדליקין. ע"כ. [ובאמת שמזה יש להקשות על המג"א (סימן תער"ב אות ב') שכתב דלגבי נ"ח אין הידור מצוה שידלק יותר זמן, ואילו הכא משמע דאי הוו תרווייהו משיך וצליל, עדיף טפי משיך, ומכל מקום משמע דפשוט דלגבי נר שבת עדיף שידליק בשמן זית, וידלק פחות זמן, ממה שידליק בשאר שמנים וידלק יותר, ואם כן מה שכתב בשו"ת הלק"ט (ח"א סי' רמ"ז) שאלה, כמה שיעור השמן שיתן בנר שבת כדי לברך להדליק, תשובה, דבר שמצוותו בלילה, כל הלילה מצוותו. ואם איש עני הוא ישכב באפלתו, ולפחות יקח כשיעור סעודה. עכ"ל. וכ"כ יד אהרן בהגה"ט (סי' רס"ג), והביאם כה"ח (שם אות ל"א). מיירי נמי בשמן זית, דאי בשאר שמנים, עדיף שידליק בשמן זית וידלק פחות כמ"ש התוס'.

ואם אין אור בבית, אלא אור הנרות, צריך להדליק נר נוסף שידלק גם בלילה כדי שלא ישל, כמ"ש המח"ש על דברי המג"א (סי' רס"ג ס"ק ט"ז). ובה נראה דאם אין לו להדליק משמן זית, יכול להדליקו משאר שמנים, ובלבד שלא יהיה מאותם השמנים שאסור להדליק בהם, כדתנן במתני' (שבת כ): כנלע"ד. (עכ"ל).

מאת

הרה"ג **גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א**
מו"צ בק"ק קראלי ומח"ס גם אני אודך

שמן זית זך כתית למאור ההעלות נר תמיד (כז, כ)

הג"ר חיים מבריסק נפגש פעם עם האמרי אמת"ל בגור, והשנים שקעו מיד בשיחה תורנית. הזכיר רבי חיים את המובא במדרש תנחומא: "אמר רבי חנינא סגן הכהנים, אני הייתי משמש בבית המקדש ומעשה ניסים היו במנורה, משהיו מדליקים אותה בראש השנה לא היתה מתכבה עד שנה אחרת", ותמה: מעודי התקשיתי בהבנת דברי המדרש הללו, שהרי מצוה להדליק את המנורה מידי יום, ואיך קיימו בבית המקדש את המצוה אם המנורה דלקה כל השנה? נענה הרבי והשיב על-אתר תשובה קולעת: "הרי פסק הרמב"ם, שהנותן שמן לתוך נר דולק חייב משום מבעיר, נמצאנו למדים אפוא, שאפשר לקיים מצות הדלקה על-ידי הוספת שמן לנר דלוק. כך היה במנורת בית המקדש, הנרות דלקו כל השנה, אולם מדי ערב היו מוסיפים בה מעט שמן, ובכך היו מקימים מצות הדלקה."

קול קראלי - 074-7962278

לזכר עולם יהיה צדיק
הרה"ק יהושע זי"ע
בן הרה"ק צבי אלימלך זי"ע
מבלאזוב
נלב"ע יב אדר א תרצב

לזכר עולם יהיה צדיק
רבינו הגדול
הגה"ק **יצחק צבי משה** זי"ע
בן רבינו אביגדור מוזס זצ"ל
מקראלי
נלב"ע ד' טבת תשעט
זכותו יגן עלינו ועכ"א

לזכר עולם יהיה צדיק
הרה"ק **אברהם** זי"ע
בן הרב זאב נחום זצ"ל
בעל אבני נזר מוסכטשוב
נלב"ע יא אדר א תרע

לעילוי נשמת
הגה"צ **לוי הכהן רבינוביץ** זצ"ל
בן הגה"צ רבי גמליאל זצ"ל
נלב"ע ב אדר תשע"א
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת
הגה"צ **משה וועבר** זצוק"ל
בהרה"צ מרדכי זצ"ל
נלב"ע יב כסלו תשפא